

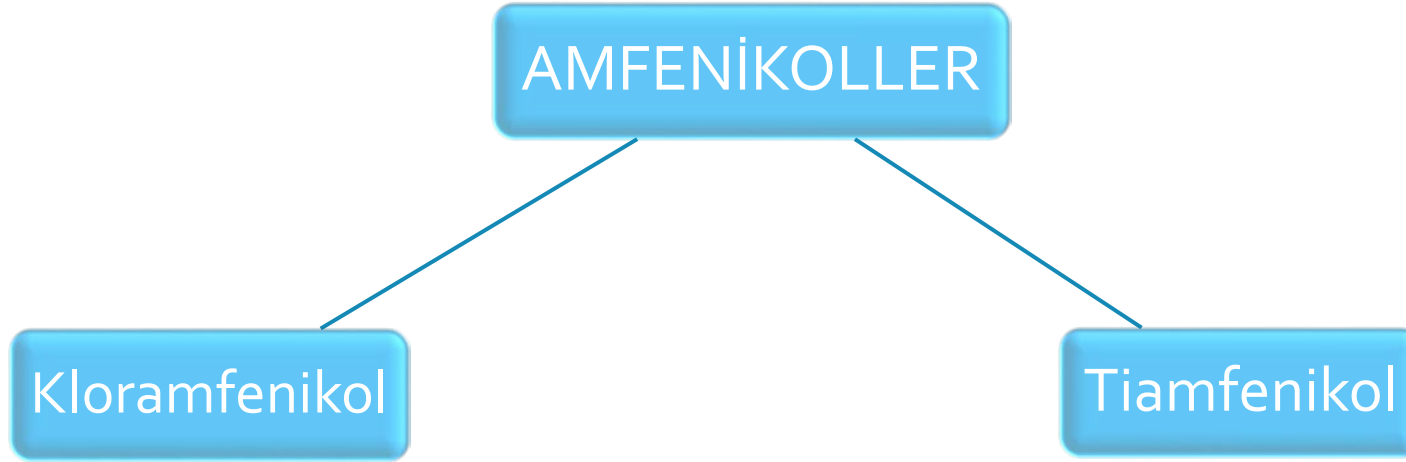
AMFENİKOLLER

-FARMAKOLOJİ

-ANTİBİYOTİKLER

-AMFENİKOLLER

Amfenikoller

- En fazla kullanılan ilaç **Kloramfenikol**dür. Diğer ilaç da yapıca benzeri olan **Tiamfenikol**dür. Türkiye'de tiamfenikol'ün mevcut müstahzarı yoktur.

Kloramfenikol

Etki Mekanizması: Bakteri ribozomunun 50S alt-birimine bağlanır, peptidil transferaz enzimini bloke eder; protein sentezini geri-dönüflü olarak inhibe eder. Genellikle bakteriyostatik etki gösterir.

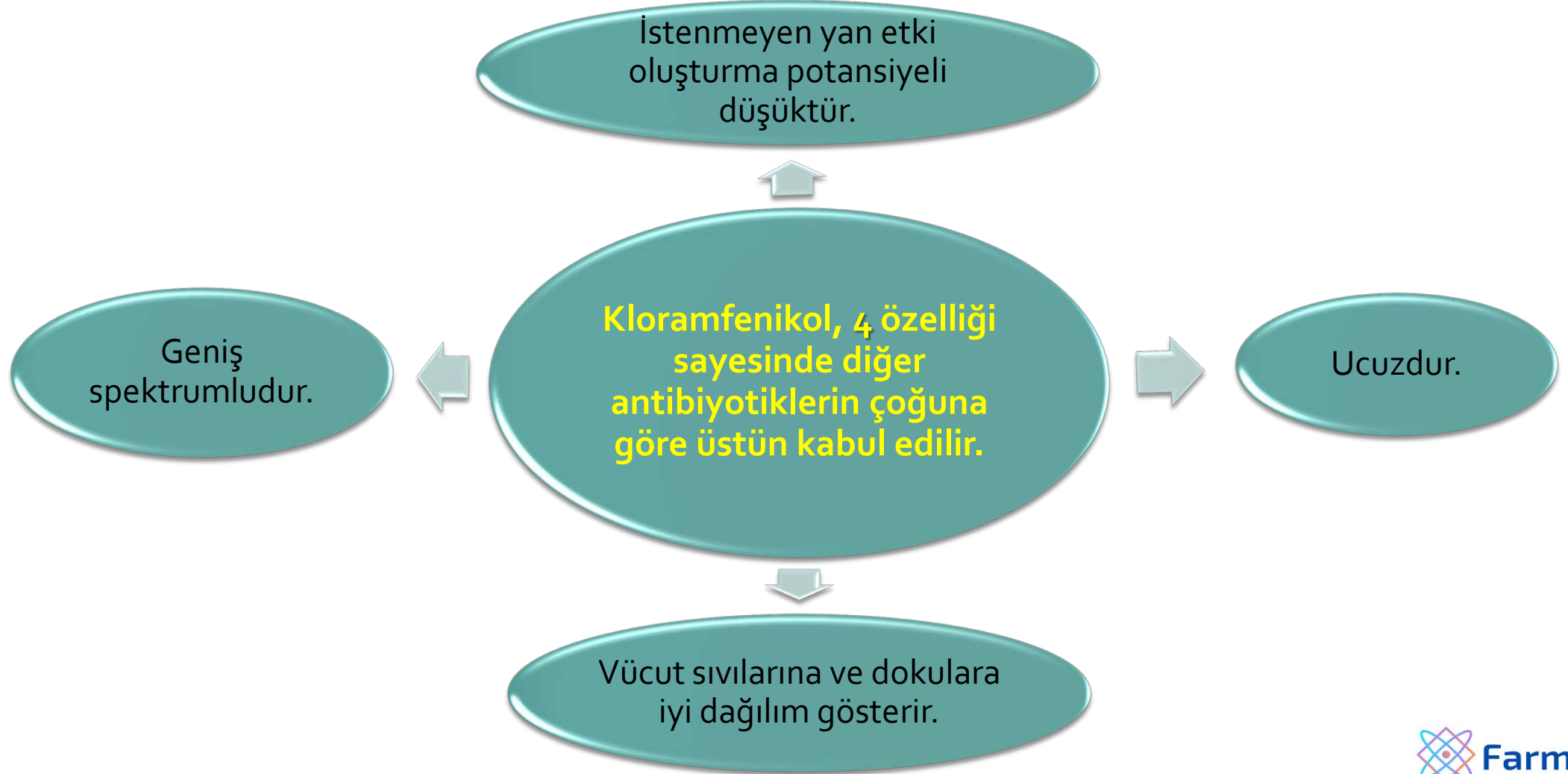
Bağlanma yeri makrolid ve linkozamidlerin bağlanma yerine yakındır ve bunlar ile birlikte kullanılması halinde etkinlik azalır.

- Antimikrobik spektrumu tetrasiklinlere benzer; geniş spektrumludur.
- Rezistans gelişmesinde en önemli mekanizma asetil transferaz enziminin salgılanmasıdır.
- En fazla lipofilik olan antibiyotiklerden biridir.

Kloramfenikol

- Oral veya parenteral uygulama sonrası dokulara ve vücut sıvılarına yüksek oranda dağılım gösterir.
- Beyine plazmanın **9** katı kadar ve BOS'a **yarısı** kadar dağılır. Göze ve fetüse de kolaylıkla geçer.
- İnce bağırsaktan %100'e yakın absorbe edilir.
- %90'ı karaciğerde metabolize edilir.
- **Kan-beyin bariyerini en iyi geçen antibiyotiktir.**

Kloramfenikol

Kloramfenikol

ENDİKASYONLARI

- Salmonella typhi enfeksiyonunda kullanılır.
- H. Influenzae kaynaklı menenjitte ve penislin alerjisi olan hastalarda Strep. Pneumoniae veya Neisseria meningitidis kaynaklı menenjitte kullanılır.
- Bacterioides fragilise karşı etkili en ucuz antibiyotiktir.
- Tifus, Q ateşi ve benzeri riketsiyal enfeksiyonlarda tetrasikline alternatiftir.
- SSS'nde anaerob bakterilere bağlı beyin absesinde kullanımı vardır.
- Vajina ve yüzeysel göz enfeksiyonlarında lokal kullanımı vardır.

Kloramfenikol

Yan Etkileri

- **Kemik iliği baskılanması:** İki şekilde görülebilir; biri **geri-dönüştür**, ilacın yalın toksik etkisi olarak doza bağımlı bir şekilde yüksek doz alındığında görülür. Diđeri ise **aplastik anemidir; geri-dönüştür** ve ölümlle sonuçlanabilen ciddi bir durumdur, doza ve tedavi süresine bağlı değildir. Aplastik anemi yerine agranülositoz da gözlenebilir. Bu durumların ilerlemesiyle **lösemi** gelişebilir.

Hastanın izlenmesi için periyodik olarak hemoglobin ölçülmesi ve kan hücrelerinin sayılması önerilmektedir. İlaç kesildikten sonra 3 hafta içinde kan bulgularının normale dönmesi beklenir.

- Hastada farenjit gibi ek bir enfeksiyon göstergesi gözlenirse hematolojik laboratuvar bulguları mutlaka incelenmelidir.

Kloramfenikol

Yan Etkileri

- **GIS Bozukluk:** Bulantı, kusma, diyare ve ağız, dudak veya dil enflamasyonu yapabilir.
- **Alerjik reaksiyonlar:** Alerjik belirtiler ve prematüre ve yenidoğanlarda gri bebek sendromu oluşabilir.
- **Nörotoksik etkiler:** Seyrek olarak nörotoksik etki oluşturabilir.

Kloramfenikol

Tifo, brusella ve sifiliz bulunan hastalarda yüksek doz kloramfenikol ile tedaviye başlandığında vücutta hızlı bir şekilde yok edilen bakterilerden endotoksinler açığa çıkar. Bu endotoksinler dolaşım kollapsı oluşturur; **Herxheimer reaksiyonu** meydana gelir.

Kloramfenikolle uzun süreli tedaviden mümkün olduğunca kaçınılmalıdır.

Kloramfenikol

TÜRKİYE'DE KLORAMFENİKOL İÇEREN MÜSTAHZARLAR

- GEMYSETİN SÜKSİNAT İM/İV LİYOFİLİZE ENJ. FLAKON
- GEMYSETİN OVÜL 250 MG
- GEMYSETİN GÖZ MERHEMİ %1

KAYNAKLAR

- Kayaalp O. *Tıbbi Farmakoloji 2. Cilt*, 13. Baskı, Ankara, Pelikan Yayıncılık, 2012.
- Li Moorman R. In Opioids: Whalen K(ed). *Lippincott Illustrated Reviews: Pharmacology*, 6. ed. Çin, Wolters Kluwer, 2015.